

■ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ І
СОЦІУМУ

УДК 334.021.1 / 332.142

**ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВЕ
УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИМ
РОЗВИТКОМ ВІННИЦЬКОЇ
ОБЛАСТІ ©**

О. М. ГОЛОВНЯ,
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності,
готельно-ресторанної справи та туризму,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)*

Досліджено, що цільові програми спрямовані на досягнення цілей, поставлених органами державної влади, є основним інструментом структурних перетворень в економіці та розв'язання важливих соціальних проблем. Під час вибору проблем, які необхідно розв'язувати програмними методами, варто використовувати певні критерії.

Визначено структуру проекту цільової програми, яка має бути узгоджена за ресурсами, виконавцями й термінами реалізації. Досліджено теоретико-практичні аспекти програмно-цільового методу управління соціально-економічним розвитком Вінницької області. Визначено внесок Вінницької області в загальний економічний розвиток держави. Обґрунтовано взаємозв'язок програмного забезпечення розвитку області з загально-державними програмами розвитку.

Окреслено основні програми соціально-економічного розвитку Вінницької області, що діють протягом 2016 року. Встановлено основні причини невиконання програм регіонального розвитку.

Охарактеризовано основні чинники, що формують неприйнятні умови проживання населення у сільській місцевості. В зв'язку з цим постала необхідність в реалізації Регіональної програми підтримки індивідуального житлового будівництва „Власний дім”.

Ключові слова: державна програма, регіон, управління, соціально-економічний розвиток, програмно-цільовий метод.

Табл. 3. Літ. 9.

Постановка проблеми. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіону в ринкових умовах має здійснюватися через застосування низки комплексних методів управління: законодавчої ініціативи, координаційно-узгоджувального, програмно-цільового, консультаційно-орієнтуючого, контрольної-інспекційного, формування потенціалу кадрів управління, договірної (контрактного) методу управління та ін.

Особливої уваги заслуговує програмно-цільовий метод планування й управління. Термін „програмно-цільове управління” визначають як один із видів управління, в основі якого лежить орієнтація на досягнення поставленої мети, визначення шляхів і способів її реалізації, розробка програми прийняття рішення щодо певної реальної ситуації (задачі), управління окремими елементами програми, що дозволяє контролювати взаємодію всіх ланок та елементів організаційно-економічного механізму діяльності суб’єкта господарювання.

Програмно-цільовий метод входить до складу галузевих методів і дає можливість об’єднати в єдиний комплекс засоби й ресурси (фінансові, матеріальні, організаційні та ін.) для вирішення актуальних економічних, соціальних, а також інших завдань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досить вагомим внеском у практику використання програмно-цільового методу є наукові дослідження відомих українських учених. Зокрема, регулювання розвитку економіки регіонів досліджували у своїх працях С. Коляденко [5], О. Кравченко [6], В. Савченко [8]. Програмно-цільовий підхід в системі методів державного регулювання економіки використали в своїх працях Л. Васютинська [1], Г. Калетнік [4], А. Мазур [4], Д. Стеченко [9], В. Трятак [10] та інші.

Постановка завдання. В дослідженнях українських науковців висвітлюються різні питання взаємозв’язку програмно-цільового управління і економічного зростання держави та її регіонів. Проте, незважаючи на сформовані основні характеристики цільового програмування, практична діяльність і наукові дослідження в цій сфері недостатні. Метою статті є розкриття наукових та практичних положень програмно-цільового управління соціально-економічним розвитком на прикладі Вінницької області, дослідження особливостей реалізації програм, що діють протягом 2016 року.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кабінетом Міністрів розроблений стратегічний пріоритетний напрям макроекономічної стабілізації держави, який направлений на створення умов для стабільного, передбачуваного та доступного фінансування регіонального розвитку.

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року визначено нові підходи до планування та реалізації регіонального розвитку у двох напрямках „знизу доверху” та „зверху вниз”, що означає збалансування регіонального розвитку з боку регіонів та визначення загальнодержавних пріоритетів, які мають реалізовуватись у всіх регіонах.

Цей класичний європейський підхід в українських реаліях наштовхнувся на такі перешкоди: по-перше, регіони не повною мірою готові до того, щоб запропонувати для фінансування з Державного фонду регіонального розвитку дійсно проекти розвитку, які б відповідали пріоритетам власної стратегії регіонального розвитку; по-друге, для реалізації державних пріоритетів регіонального розвитку, зокрема проектів, які б сприяли досягненню єдності регіонів, не визначено джерел фінансування, адже кошти Державного фонду розподіляються виключно серед регіонів [7].

Важливим інструментом регіонального управління є цільові програми. Такі програми узгоджені за ресурсами, виконавцями й термінами реалізації, комплексом науково-дослідних, дослідницько-конструкторських, виробничих, соціально-

економічних, організаційно-господарських та інших заходів, що забезпечують ефективне вирішення завдань у галузях державного, економічного, соціального, екологічного та культурного розвитку. Вони спрямовані на досягнення цілей, поставлених органами державної влади, а також є основним інструментом структурних перетворень в економіці та розв'язання важливих соціальних проблем. Під час визначення проблем, які необхідно розв'язувати програмними методами, використовуються кілька критеріїв: суттєва значущість заходів для країни чи регіону; принципова новизна та висока ефективність програмних заходів; неможливість розв'язання проблем, що виникли, шляхом застосування ринкових механізмів; необхідність цільової координації міжгалузевих зв'язків у процесі реалізації програмних заходів.

Проект цільової програми може мати таку структуру: зміст проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмними методами; основні цілі та завдання, пов'язані з розв'язанням проблем, терміни та етапи її реалізації; система програмних заходів; ресурсне забезпечення програми; організаційно-економічний механізм реалізації програми; організація управління програмою та контроль за її реалізацією; оцінка ефективності соціально-економічних наслідків реалізації програми; паспорт програми. У додатку до проекту цільової програми можуть міститися: пояснювальна записка; бізнес-план із соціально-економічними та техніко-економічними обґрунтуваннями; попередня бюджетна заявка на фінансування з державного бюджету; лист-погодження із зацікавленими органами виконавчої влади.

Вінницька область – є аграрно-промисловим та культурно-історичним регіоном України, яка робить значний внесок у соціально-економічний розвиток держави (табл.1).

Таблиця 1

Питома вага Вінницької області в економіці України, %

№ п/п	Показники	Роки		
		2013	2014	2015
1	Валовий регіональний продукт, у фактичних цінах	2,2	2,3	2,4
2	Обсяг реалізованої промислової продукції	1,6	1,6	1,9
3	Виробництво продукції сільського господарства	6,4	6,5	7,1
4	Обсяг виконання будівельних робіт	2,3	2,4	2,3
5	Обсяг експорту товарів і послуг	0,9	0,9	1,0
6	Обсяг імпорту товарів і послуг	0,5	0,6	0,6
7	Обсяг роздрібного товарообороту	2,1	2,1	2,0

Складено автором за: [11].

В області проводиться робота для забезпечення зростання економіки Вінниччини та вирішення гострих соціально-економічних питань, які в значній мірі можна вирішити за допомогою регіональних програм. Регіональні потреби Вінницької області відображаються в програмах соціального і економічного розвитку, які розробляються з метою аналізу соціально-економічної ситуації, визначення внутрішніх та зовнішніх чинників, які стримують регіональний розвиток.

Програмне забезпечення розвитку Вінницької області розроблено та погоджено в розрізі Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року, Угоди щодо регіонального розвитку Вінницької області між Кабінетом Міністрів та Вінницької обласною радою.

Серед важливих соціально-економічних програм, що діють протягом 2016 року варто відзначити наступні (табл. 2).

Таблиця 2

**Основні програми соціально-економічного розвитку Вінницької області,
що діють протягом 2016 року**

Назва програми	Ініціатор, учасники розробки та виконання програми	Мета програми
Програма зайнятості населення Вінницької області на період до 2017 року	Вінницька ОДА, структурні підрозділи ОДА, обласний та базові центри зайнятості, обласні організації, райдержадміністрації, міськвиконкоми (міст обласного значення)	Розширення можливостей реалізації права громадян на працю, підвищення їх доходів шляхом: створення умов для підвищення рівня зайнятості населення; стимулювання зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць; збереження та розвитку трудового потенціалу; підвищення ролі зацікавленості у перетвореннях на ринку праці учасників соціального діалогу (об'єднань організацій роботодавців та професійних спілок).
Регіональна програма підтримки індивідуального житлового будівництва „Власний дім” на 2013 – 2016 роки	Вінницька обласна Рада, комунальна організація „Обласний фонд сприяння інвестиціям та будівництву”, Департамент агропромислового розвитку ОДА, Департамент регіонального економічного розвитку ОДА	Збільшення надання пільгових довгострокових кредитів для індивідуального житлового будівництва, будівництва інженерних мереж, покращення соціально-побутових умов життя сільського населення
Регіональна програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2015-2016 рр.	Вінницька ОДА, департамент регіонального економічного розвитку ОДА, департаменти, управління, відділи ОДА, територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, обласні установи та організації, громадські організації	Спрямування дій обласних та місцевих органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування області, суб'єктів малого підприємництва, громадських об'єднань і спілок підприємців, установ ринкової інфраструктури на створення сприятливих умов для активізації підприємницької діяльності та поліпшення інвестиційного клімату, забезпечення конкуренто-спроможності малого і середнього підприємництва, підвищення його ролі у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку області.
Програма економічного і соціального розвитку Вінницької області на 2016 рік	Вінницька ОДА, її структурні підрозділи спільно з територіальними органами центральних органів виконавчої влади	Реалізація пріоритетів у сфері забезпечення територіальної цілісності та зміцнення обороноздатності держави, збереження миру та спокою на території області, соціально-гуманітарній сфері, економічній сфері, сфері природокористування та безпеки життєдіяльності людини та сфері розвитку громадянського суспільства.

Складено автором за: [2].

Так, позитивним наслідком реалізації програми зайнятості населення Вінницької області на період до 2017 року (термін дії 2013-2016 рр.) стало те, що в рейтингу найпривабливіших для працевлаштування регіонів України Вінницька область в 2016 році зайняла 1 місце. Такій ситуації в значній мірі посприяло підвищення рейтингу інвестиційної привабливості м. Вінниці (до рівня invA – висока інвестиційна привабливість) за розрахунками рейтингового агентства IBI-Rating. Це обумовлено ефективною інвестиційною політикою міста, зростанням більшості економічних показників і стабільним соціально-економічним становищем міста.

Вінниччина є однією із найпотужніших аграрних областей України. Створення належних соціально-побутових умов для сільського населення є одним із найактуальніших завдань подальшого соціально-економічного розвитку села. Наразі, значна частина сільського житлового фонду та об'єктів соціально-побутового призначення не відповідає сучасним вимогам через зношеність, застарілість архітектурно-планувальних рішень, низький рівень інженерної оснащеності (енергозабезпечення, телефонізації, забезпечення питною водою, наявності якісних доріг та благоустрою). Це створює неприйнятні умови проживання у сільській місцевості. В зв'язку з цим постала необхідність в реалізації Регіональної програми підтримки індивідуального житлового будівництва „Власний дім” (табл. 3).

Таблиця 3

Показники виконання Регіональної програми підтримки індивідуального житлового будівництва „Власний дім” на 2013-2016 роки

Показники	Одиниці виміру	Всього	Роки			
			2013	2014	2015	2016
Поліпшення житлоло-побутових умов сільського населення, всього	сімей	2974	690	734	758	792
у тому числі за рахунок:						
- будівництва, добудови житла	кількість будинків	252	60	62	64	66
	тис.кв.м	20,16	4,8	4,96	5,12	5,28
- реконструкції житла	кількість будинків	132	30	32	34	36
- газифікації, водопостачання садиб	кількість будинків	2590	600	640	660	690
Потреба в кредитних коштах всього,	тис.грн.	55400	13000	13700	14000	14700
у тому числі за рахунок:						
- державного бюджету	тис. грн.	33200	7800	8200	8400	8800
- місцевих бюджетів	тис.грн.	22200	5200	5500	5600	5900

Складено автором за: [2].

Аналіз програм соціально-економічного розвитку Вінницької області свідчить, що існуюча на сьогодні система фінансування програм і проектів регіонального розвитку є неефективною, оскільки ускладнена через значну тривалість процедур прийняття рішень стосовно затвердження відібраних інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку в рамках Державного фонду регіонального розвитку та відсутність гарантованого стабільного фінансування програм і проектів регіонального розвитку на весь строк їх реалізації, що призводить до низької результативності їх реалізації, підвищення вартості реалізації проектів та зростання кількості об'єктів незавершеного будівництва [7].

Кожен етап реалізації цільової програми соціально-економічного розвитку регіону має бути конкретним, працювати на досягнення поставлених перед даною сферою економічної політики метою. Визначення заходів економічної політики має бути коротким і комплексним, охоплювати найбільш суттєві проблеми, що мають вирішуватися у наступному році для забезпечення максимального ефекту розвитку країни, відповідного покращення соціального стану в країні та регіонах.

Оцінювання наслідків реалізації програми є найбільш складним типом оцінки, яка зумовлена тим, що наслідки можуть проявитися не відразу, а через певний проміжок часу (іноді досить тривалий). Часто не зовсім зрозумілі причини, що призводять до відповідних наслідків. Також досить складно виразити наслідки в кількісних показниках [3]. Базовий закон про державні цільові програми, прийнятий 2004 року, передбачає контроль за виконанням програм, завданнями якого, крім вчасного вжиття заходів та цільового використання коштів, є досягнення цільових показників. Однак на практиці під час контролю основну увагу приділяють цільовому витратанню бюджетних ресурсів. Методологія розроблення та впровадження моніторингу досягнення цільових показників офіційно не визначена. Ці проблеми є підставою для розроблення нового варіанта цього закону.

Для потреб моніторингу та оцінювання можна використовувати паспорти бюджетних програм, які були вперше запроваджені 2002 року і формат яких уже кілька разів змінювався. Однак знову ж таки завданням оцінювання виконання бюджетної програми є насамперед цільове використання бюджетних коштів. Методика визначення показників виконання програм – кількісних і якісних параметрів, за якими визначають, чи було досягнуто запланованих цілей, – використовується в разі програмно-цільового підходу до формування бюджетів, який, зокрема, поширений на рівні міст. Водночас відповідно до Бюджетного кодексу ця практика поки що не обов'язкова й тому малопоширена на регіональному рівні.

Деталізовані методики моніторингу та/чи оцінювання реалізації державних програм від початку 2000-х рр. застосовуються в окремих сферах державного управління – боротьби з поширенням ВІЛ/СНІДУ, управління освітою, підвищення кваліфікації державних службовців, сприяння розвитку технологічних парків. Зокрема, наприкінці 2004 року Кабінет Міністрів України затвердив цілісну систему моніторингу у сфері навколишнього природного середовища.

В програмі було визначено завдання системи моніторингу (збирання даних; формування банків даних; аналіз інформації; забезпечення нормативного, методичного й технічного забезпечення збирання та аналізу даних; забезпечення достовірності інформації та її оприлюднення); суб'єктів моніторингу і, зокрема, координаційний орган (міжвідомча комісія, яку затверджує КМУ) [3].

Так, наприклад, система організації контролю за реалізацією Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2015-2016 роки (далі – Програми) включає в себе постійнодіючі і тимчасові громадські органи, державні органи управління (координаційна рада, комісії, робочі групи), інші.

Департаменти, управління Вінницької облдержадміністрації, територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, обласні установи та організації, відповідальні за здійснення запланованих заходів Програми, забезпечують реалізацію заходів у повному обсязі та у визначені Програмою терміни.

Щоквартально, до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом, надають інформацію про хід виконання заходів Програми Департаменту регіонального економічного розвитку облдержадміністрації для узагальнення.

Департамент регіонального економічного розвитку щоквартально здійснює контроль за виконанням заходів Програми та інформує Вінницьку обласну державну адміністрацію, Державну службу України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва та Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

Висновки. Таким чином, існуюча система управління розробкою і реалізацією програм соціально-економічного розвитку на регіональному рівні характеризується фрагментарністю використання сучасних технологій менеджменту на регіональному рівні.

Існуючі стратегічні плани регіонального розвитку у більшості випадків не виконуються в повному обсязі відповідно до встановлених критеріїв ефективності, що можна пояснити такими основними причинами: відсутністю системної ієрархії цілей стратегічних планів; відсутністю налагоджених механізмів використання досягнутих результатів попередніх програм в майбутніх проектах; велика частина запропонованих в стратегіях програмних заходів носить формальний характер і не відповідає вимогам, що пред'являються до програмних заходів.

Вирішення специфічних економічних і соціальних проблем розвитку регіонів має здійснюватися виходячи із загальнодержавних пріоритетів економічного і соціального розвитку та принципу органічної єдності інтересів всієї національної економіки та кожного регіону окрема. Поштовхом для пропорційного розвитку України та її регіонів мають стати „точки економічного зростання”, створення яких передбачає структурну перебудову економіки на якісно новій інвестиційно-інноваційної та організаційно-управлінській основі.

Список використаних джерел

1. Васютинська Л.А. Оцінка соціально-економічної ефективності регіональних цільових програм / Л.А. Васютинська // Економічні інновації. – 2015. – Вип. 59. – С. 80–87.
2. Вінницька ОДА. Регіональні програми розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.vin.gov.ua/web/vinoda.nsf/web_alldocs/
3. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю.В. Ковбасюк (голова), К.О. Ващенко (заст. голови), Ю.П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. – 448 с.
4. Калетнік Г.М. Державне регулювання економіки : Навчальний посібник / Г.М. Калетнік, А.Г. Мазур, О.Г. Кубай. - К.: "Хай-Тек Прес", 2011. – 428 с.
5. Коляденко С.В. Структурні зміни в економіці регіонів як запорука економічного зростання [Електронний ресурс] / С.В. Коляденко. // Ефективна економіка. - 2011. - № 7. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_7_28
6. Кравченко О.М. Програми стратегічного розвитку регіону: переваги та недоліки / О. М. Кравченко // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2009. – № 3. – С. 22–30.
7. План пріоритетних дій Уряду на 2016 рік. Урядовий портал [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.kmu.gov.ua/kmu/>

8. Савченко В.Ф. Програмне регулювання розвитку економіки держави та регіонів на сучасному етапі / В. Ф. Савченко // Університетські наукові записки. – 2008. – № 4. – С. 398–403.
9. Стеченко Д. М. Програмно-цільова орієнтація в управлінні соціально-економічним розвитком регіону / Д. М. Стеченко // Університетські наукові записки. – 2007. – № 3. – С. 167–171.
10. Третяк В. В. Програмно-цільовий підхід до забезпечення економічної безпеки регіону / В. В. Третяк, Т. М. Гордієнко // Регіональна економіка. – 2012. – № 3. – С. 34–42.
11. Україна в цифрах : 2015 : статистичний збірник. – К. : Державна служба статистики України. – 2016. – 239 с.

Список використаних джерел в транслітерації / References

1. Vasyutyn'ska L. A. Otsinka sotsial'no-ekonomichnoyi efektyvnosti rehional'nykh tsil'ovykh proham / L. A. Vasyutyn'ska // Ekonomichni innovatsiyi. – 2015. – Vyp. 59. – S. 80–87.
2. Vinnyts'ka ODA. Rehional'ni prohamy rozvytku [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu do resursu: http://www.vin.gov.ua/web/vinoda.nsf/web_alldocs/
3. Derzhavna polityka : pidruchnyk / Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrayiny ; red. kol. : Yu. V. Kovbasyuk (holova), K. O. Vashchenko (zast. holovy), Yu. P. Surmin (zast. holovy) [ta in.]. – К. : NADU, 2014. – 448 s.
4. Kaletnik H. M. Derzhavne rehuliyuvannya ekonomiky : Navchalnyi posibnyk / H. M. Kaletnik, A. H. Mazur, O. H. Kubai. – К.: "Khai-Tek Pres", 2011. – 428 s.
5. Koliadenko S. V. Strukturni zminy v ekonomitsi rehioniv yak zaporuka ekonomichnoho zrostannia [Elektronnyi resurs] / S. V. Koliadenko // Efektyvna ekonomika. – 2011. – № 7. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011
6. Kravchenko O. M. Prohamy stratehichnoho rozvytku rehionu: perevahy ta nedoliky / O. M. Kravchenko // Upravlinnya proektamy ta rozvytok vyrobnytstva. - 2009. – № 3. – S. 22–30.
7. Plan priorytetnykh diy Uryadu na 2016 rik. Uryadovyy portal [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu do resursu: <http://www.kmu.gov.ua/kmu/>
8. Savchenko V. F. Prohamne rehuliyuvannya rozvytku ekonomiky derzhavy ta rehioniv na suchasnomu etapi / V. F. Savchenko // Universytet's'ki naukovi zapysky. – 2008. – № 4. – S. 398–403.
9. Stechenko D. M. Prohamno-tsil'ova oriyentatsiya v upravlinni sotsial'no-ekonomichnym rozvytkom rehionu / D. M. Stechenko // Universytet's'ki naukovi zapysky. – 2007. – № 3. – S. 167–171.
10. Tretyak V. V. Prohamno-tsil'ovyy pidkhid do zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky rehionu / V. V. Tretyak, T. M. Hordiyenko // Rehional'na ekonomika. – 2012. – № 3. – S. 34–42.
11. Ukrayina v tsyfrakh : 2015 : statystychnyy zbirnyk. – К. : Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny. – 2016. – 239 s.

**ANNOTATION
TARGET-ORIENTED MANAGEMENT OF SOCIAL AND ECONOMIC
DEVELOPMENT OF VINNYTSIA REGION**

GOLOVNYA Elena,
*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor the Department of International Management,
Hotel and Restaurant Business and Tourism,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsia)*

It has been studied that targeted programs aimed at achieving the goals set by the government are the main tool of structural changes in the economy and solving important social problems. When selecting problems to be solved by software methods certain criteria should be used.

The structure of the project target program, which must be agreed by the resources, executing and date is defined. Theoretical and practical aspects of program-target method of management of social and economic development on the example of Vinnitsa region are studied. The contribution of Vinnitsa region into the overall economic development of the country is determined. Correlation of software development of region with other government development programs in relevant areas is grounded. The basic social and economic programs of development of Vinnitsa region, operating during 2016 are characterized. The basic causes of failure of regional development programs are defined.

The main factors forming the unacceptable living conditions in rural areas are characterized. In this regard, the need in the implementation of the regional program to support individual housing building "Own house" is appeared.

Key words: state program, region management, social and economic development, program-target method.

Tabl. 3. Lit. 9.

**АННОТАЦИЯ
ПРОГРАММНО-ЦЕЛЕВОЕ УПРАВЛЕНИЕ СОЦИАЛЬНО-
ЭКОНОМИЧЕСКИМ РАЗВИТИЕМ ВИННИЦКОЙ ОБЛАСТИ**

ГОЛОВНЯ Елена Михайловна,
*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры менеджмента внешнеэкономической деятельности,
гостинично-ресторанного дела и туризма,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)*

Отмечено, что целевые программы направленные на достижение целей, поставленных органами государственной власти, являются основным инструментом структурных преобразований в экономике и решения важных социальных проблем. При выборе проблем, которые необходимо решать программными методами, следует использовать определенные критерии. Определена структура проекта целевой программы, которая должна быть согласована по ресурсам, исполнителям и срокам реализации.

Исследованы теоретико-практические аспекты программно-целевого метода управления социально-экономическим развитием на примере Винницкой области. Определен вклад Винницкой области в общее экономическое развитие государства. Определена взаимосвязь программного обеспечения развития области с другими государственными программами развития в соответствующих сферах деятельности. Охарактеризованы основные программы социально-экономического развития Винницкой области, действующие в течении 2016 года. Исследованы основные причины невыполнения программ регионального развития.

Охарактеризованы основные факторы, формирующие неприемлемые условия проживания населения в сельской местности. В связи с этим возникла необходимость в реализации Региональной программы поддержки индивидуального жилищного строительства "Свой дом".

Ключевые слова: государственная программа, регион, управление, социально-экономическое развитие, программно-целевой метод

Табл. 3. Лит. 9.

Інформація про автора

ГОЛОВНЯ Олена Михайлівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму, Вінницький національний аграрний університет (e-mail: ellens@meta.ua).

GOLOVNYA Elena - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor the Department of International Management, Hotel and Restaurant Business and Tourism, Vinnytsia National Agrarian University (e-mail: ellens@meta.ua).

ГОЛОВНЯ Елена Михайловна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры менеджмента внешнеэкономической деятельности, Винницкий национальный аграрный университет (e-mail: ellens@meta.ua).

